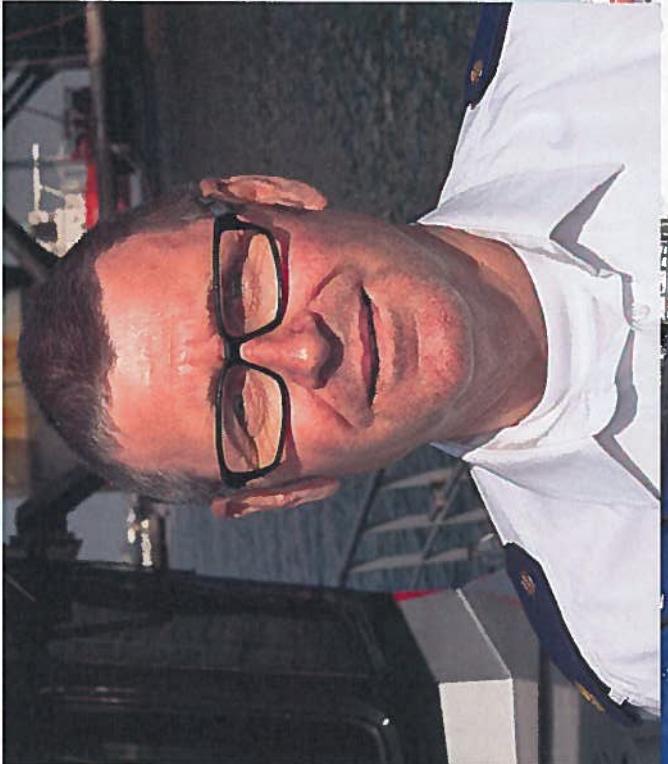

**Ik heb in 2013 het
High Tech Crime Team
versterkt om online beter
weerstand te bieden
tegen criminaliteit.**

Ik ben de illegale
vuurwapenhandel op
internet tegengegaan.

Sterkte van de politie

4

Sterkte van de politie

Het totale personeelsbestand van de politie, ook sterkte van de politie genoemd, bestaat uit operationele en niet-operationele sterkte.

De operationele sterkte

van één landelijke medewerkersmonitor. Vanaf 2014 voert de nationale politie deze in beperkte vorm (beperkte vraaglijst, steekproef) jaarlijks uit als onderdeel van de effectmeting vorming nationale politie. In uitgebreidere vorm (uitgebreide vraaglijst, totale populatie) zal de medewerkersmonitor naar verwachting vanaf 2015 worden uitgevoerd. HRM zet deze monitor in als instrument om de risico's op uitval van medewerkers in kaart te brengen.

Duurzame inzetbaarheid

Het werk van de politie vindt plaats in een dynamische, complexe en veleelijdende context en vraagt een breed scala aan competenties. Het onderhouden van vaardigheden en stressbestendigheid zijn daarbij van groot belang. Maar ook een goede fysieke en mentale conditie van politiemensen is cruciaal voor een kwaliëtieve goede uitvoering van het werk.

De niet-operationele sterkte

De niet-operationele sterkte is in 2013 gedaald tot 10.318 fte's.

Medewerkers-tevredenheid

In 2013 heeft de nationale politie geen medewerkersteredenheidsonderzoek uitgevoerd. Wel is in 2013 een nulmeting gedaan. Dit gebaseerd op de basis van de medewerkersteredenheidsonderzoeken die van 2010 tot en met halverwege 2012 bij de voormalige regiokorpsen zijn uitgevoerd. Daarnaast wordt gewerkt aan het ontwikkelen

strategische personeelsplanning maken hiervan deel uit.

Het uitgangspunt daarbij is dat iedere medewerker zelf verantwoordelijk is voor het behalen van arbeidsresultaten en het onderhouden van vakmanschap. Personeel krijgt voldoende ruimte om invulling te geven aan de eigen professionaliteit. Een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van vakmanschap is het versterken van de weerbareheid van politiepersoneel. De politie stelt zich aan bij het programma- en actieplan 'Versterking Professionele Weerbaarheid' van de minister van Veiligheid en Justitie over de versterking van de professionele weerbaarheid van de politie. Meer dan dertigduizend politiemensen zullen tot en met eind 2015 de training Mentale Kracht volgen. Tot 31 december 2013 hebben in totaal ruim 11.500 medewerkers die training gevuld. Dit is bijna veertig procent van de totale doelgroep. Hiermee verloopt de uitvoering van deze training volgens planning.

De gemiddelde leeftijd van het

politiemensector is in het voorjaar van 2013 gestijgt van 45,2 tot 45,5 jaar.

De gemiddelde leeftijd van het

Het onderhouden van vaardigheden en stress-bestendigheid zijn van groot belang

sen deelnemen, is veel aandacht besteed aan de veiligheid en zorg voor politiefunctionarissen. Op het gebied van de interdepartementale samenwerking heeft het Ministerie van Veiligheid en Justitie zich een positie verworpen in de Stuurgroep Missies en Operaties. Hierdoor kan het Ministerie van Veiligheid en Justitie een meer gelijkwaardige bijdrage gaan leveren aan de Nederlandse bijdrage op het gebied van multilaterale vredesmissies.

Diversiteitsbeleid

Op dit moment werkt de politie aan herijking van het diversiteitsbeleid. Wat betreft de borging van diensten en producten van het LECD (Landelijk Expertise Centrum Discriminatie) heeft de politie een drietal thema's in het beleid opgenomen:

- Omgangsvormen, er is een projectleider ten behoeve van de borging aangesteld
- Discriminatie
- Multicultureel Vakmanschap

Ziekteverzuim

Het ziekteterzuim van de nationale politie bedraagt over geheel 2013 5,7 procent. Het ziekteterzuimpercentage is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Vrijwilligers

Het tussendoel voor 2013 voor het aantal vrijwilligers, een toenam naar 3750, is niet een gerealiseerd aantal van vrijwilligers niet gehaald. Voor het werven van vrijwilligers moeten hernieuwe afspraken worden gemaakt met de vakbonden.

Inzet vredesmissies

In 2013 is de samenwerking op het gebied van uitzendingen naar vredesmissies met de nationale politie verder uitgebouwd. Mede gelet op het hogere gevaar van de missies waaraan politiefunctionaris-

Het totale personeelsbestand van de politie, ook sterkte van de politie genoemd, bestaat uit operationele en niet-operationele sterkte.

strategische personeelsplanning maken hiervan deel uit.

Het uitgangspunt daarbij is dat iedere medewerker zelf verantwoordelijk is voor het behalen van arbeidsresultaten en het onderhouden van vakmanschap. Personeel krijgt voldoende ruimte om invulling te geven aan de eigen professionaliteit. Een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van vakmanschap is het versterken van de weerbareheid van politiepersoneel. De politie stelt zich aan bij het programma- en actieplan 'Versterking Professionele Weerbaarheid' van de minister van Veiligheid en Justitie over de versterking van de professionele weerbaarheid van de politie. Meer dan dertigduizend politiemensen zullen tot en met eind 2015 de training Mentale Kracht volgen. Tot 31 december 2013 hebben in totaal ruim 11.500 medewerkers die training gevuld. Dit is bijna veertig procent van de totale doelgroep. Hiermee verloopt de uitvoering van deze training volgens planning.

De gemiddelde leeftijd van het

politiemensector is in het voorjaar van 2013 gestijgt van 45,2 tot 45,5 jaar.

De gemiddelde leeftijd van het

In het voorjaar van 2013 worden voor rijders met bestekking tot de stichting enkele gehanteerd. In de jaarmetingen gemiddelde worden.

8. Dit is exclusief de stichting van de Politieacademie, die is eind 2013 gesloten. Mettoverder uitgebouwd. Mede gelet op het hogere gevaar van de missies waaraan politiefunctionaris-

7. In het voorjaar van 2013 worden voor rijders met bestekking tot de stichting enkele gehanteerd. In de jaarmetingen gemiddelde worden.

8. Dit is exclusief de stichting van de Politieacademie, die is eind 2013 gesloten. Mettoverder uitgebouwd. Mede gelet op het hogere gevaar van de missies waaraan politiefunctionaris-

Ontwikkeling operationele sterkte 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
52.000	48.062	49.598	49.475	50.587	51.552	51.598
49.000						
46.000						

Ontwikkeling net-operationele sterkte 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
14.165	13.916	12.983	12.649	12.226	10.318	
15.000						
7500						
0						

Jaarcijfers GTPA 2013 bemoedigend

Interview geweld tegen politieambtenaren

Als het gaat om geweld tegen de politie, is er goed nieuws en slecht nieuws. Het GTPA-beleid werpt zijn vruchten af, maar de aard van de incidenten verheftigt en het geweld in de privésfeer is veel groter dan verondersteld.

Onacceptabel vindt ook Frank Eggens, voorzitter van de landelijke expertgroep GTPA. Hij maakt de balans op van 2013 en kijkt naar 2014.

van geweld, het vertellen van (na-)zorg en het verhalen van schade. Vergelijken met 2012 is het aantal geweldincidenten tegen de politie in 2013 aanzienlijk gedaald. Deze daaling kwam mede tot stand dankzij maatregelen vanuit het Landelijk Programma Aanpak Geweld. Het brengt maatregelen als de gewelddescan (die inzichtelijk maakt waar geweld het meest voorkomt), de persoonsgerichte aanpak, de integrale aanpak horecagevecht, horecaverboden voor veelpiegels en versneldgang naar de rechter door afspraken binnen het vervolgingsbeleid. "De effecten hiervan zijn bemoedigend", zegt Eggens.

Tegelijkertijd is er een keerzijde: de geweldincidenten die zich voor doen zijn hetgever dan voorheen. "De politie maakt steeds vaker mee dat verdachten zich niet zonder slag of stoot overgeven. Het daar zeker debet aan. Op uitvoeringen na zijn de verdachten onder invloed van substanties en dat verhoogt geweldsdriftigheid. Dit noopt de politie tot het gebruik van geweldsmiddelen, zoals pepper spray of dientasten. Hier zie ik een belangrijk thema voor 2014.

"Mensen die bij de politie werken, hebben een passie voor veiligheid. Het staat buiten kijf dat je deze mensen niet en vuala wil houden. Anders gezegd: we willen duurzaam inzetbare medewerkers. Daarin zijn risicomanageren en gezondheidsmanagement essentieel", aldus Frank Eggens, voorzitter van de landelijke expertgroep Geweld Tegen Politieambtenaren (GTPA). De beleidsmaatregelen van deze expertgroep zijn gericht op het voor komen van GTPA en op intensieve ondersteuning als er toch sprake is van geweld. Deze ondersteuning omvat het signaleren

Aantal geweldsdelicten tegen politie aanzienlijk gedaald

moeten we wat mij betreft op deze vragen antwoorden zoeken en onze visie op geweld herformuleren. De afgelopen jaar opgerichte stichting Steiselherizeringing Geweldsaanvinding kan daartoe een eerste aanzet geven."

Geweld in privéveld

Een ander thema dat in 2013 aan het licht kwam is het geweld tegen politieambtenaren in privéveld. Afgelopen zomer deed de vakbond ACP onderzoek onder ruim duizend leden naar ervaringen met en gevolgen van geweld tegen de politie. Hieruit bleek dat collega's ook buiten werkkijk te maken krijgen met arbeidsgerelateerd geweld. Zon 29 procent van de deelnemers meldde gevallen van intimidatiebedreiging, bedreiging en soms fysiek geweld.

"Iedereen is daarvan enoigm geschrokken. Het ouder is veel hoger dan veronderstelt. Korpschef Bouman heeft ondrracht gegeven dit verder te onderzoeken. De Politieacademie moet dit onderzoek voor de zomer afronden. We willen volledig inzicht. Wat het ook is, één ding is duidelijk: het wordt nog niet gehoeg kenbaar gemaakt en dat moet anders. Een open cultuur heft daarbij. Het moet volstrekt normaal worden dat je hierin na ja directe leidinggevende staat. Daarnaast moeten we, als we goed inzicht hebben, beleidsbeslissingen nemen."

Het moge duidelijk zijn: in 2014 blijft het geweld tegen politie-

ambtenaren hoog op de agenda staan. "We blijven werken aan innovatieve maatregelen om GTPA te voor komen en we ondersteunen collega's en hun familieleden als hun iets overkomt."

geweld. Tegen politieambtenaren moet de politieactie moet: dit onderzoek voor de zomer afronden. We willen volledig inzicht. Wat het ook is, één ding is duidelijk: het wordt nog niet gehoeg kenbaar gemaakt en dat moet anders. Een open cultuur heft daarbij. Het moet volstrekt normaal worden dat je hierin na ja directe leidinggevende staat. Daarnaast moeten we, als we goed inzicht hebben, beleidsbeslissingen nemen."

Het moge duidelijk zijn: in 2014 blijft het geweld tegen politie-

**Ik heb politie.nl opgezet,
één website waar je als
burger voor al je vragen
terecht kunt, ongeacht uit
welke regio je komt.**

En ik heb onze dienstverlening verbeterd door slachtoffers beter te informeren over de voortgang van het onderzoek. Deze resultaten kwamen niet alleen door mijn inzet, maar ook door die van u.

5

Aanvals- programma Informatie- voorziening Politie

Anvalssprogramma Informatievoorziening Politie

Vernieuwde ICT: minder verstoringen, meer informatie

Het Anvalssprogramma Informatievoorziening Politie (AVP) is in 2011 door de minister van Veiligheid en Justitie opgestart om de informatievoorziening en informatiesystemen van de politie te verbeteren. Dit gebeurde na een aantal grote verstoringen in de ICT en de kritische rapporten die daarover verschenen. De ICT van de politie was zo complex geworden dat het onwerkbaar en onbeheersbaar was. Politiemedewerkers waren ontvreden en vernieuwing was moeilijk vanwege de grote hoeveelheid losse systemen.

Het Anvalssprogramma realiseert vernieuwing van:

- De ICT die agenten gebruiken bij hun politietaken (vernieuwing van de huidige basisvoorzieningen)
- De ICT die de nationale politie gebruikt bij de bedrijfsvoering (eerst harmonisatie en standaardisatie van de bedrijfsvoeringssystemen van 26 voormalige korpsen, daarna vernieuwing)
- De techniek aan de 'onderkant' (verbetering en vernieuwing van de technische infrastructuur, waardoor er minder storingen en meer mogelijkheden en flexibiliteit zijn)

In 2012 is de nadruk gelegd op het verbeteren en verstrekken van de voorzieningen, zodat er minder verstoringen waren. Daarnaast lag de nadruk op de 'Dag 1'-projecten: de voorbereidingen die werden getroffen voor het moment waarop de nationale politie formeel een feit werd, namelijk 1 januari 2013.

Realisatie 2013

Het jaar 2013 begon met de aanstelling van een nieuwe Chief Information Officer (CIO). De CIO is lid van de korpsleiding en zorgt ervoor dat informatievoorziening een centrale plek heeft binnen de organisatie. Het jaar 2013 heeft zich gekenmerkt door mooie resultaten en een goede vooruitgang:

- In april is de tweede generatie van het register Schengen Informatie Systeem (SIS-II) succesvol in gebruik genomen, als vervanger van het NSIS. SIS-II bevat signeringen van vermist personen en voorwerpen, waaronder bankbiljetten, autos, vuurwapens en

bruikbaarheid van systemen voor politiemensen

- Minder uitval van systemen en verlies van gegevens
- Meer en betere informatie-uitwisseling binnen de politie en tussen politie en partners
- Meer flexibiliteit en toekomstvastheid van de informatievoorziening
- Lagere kosten van de informatievoorziening en ICT, vooral op het terrein van beheer

Realisatie 2013

Het jaar 2013 begon met de aanstelling van een nieuwe Chief Information Officer (CIO). De CIO is lid van de korpsleiding en zorgt ervoor dat informatievoorziening een centrale plek heeft binnen de organisatie. Het jaar 2013 heeft zich gekenmerkt door mooie resultaten en een goede vooruitgang:

- In april is de tweede generatie van het register Schengen Infor-

matisering Handhaving (BVH) spectaculair verminderd. De BVH is één van de ICT-systemen die agenten veel gebruiken bij hun dagelijks politietraak.

- In september is ook de laatste politielocatie gemigreerd naar de Basisvoorziening Netwerken (BVN). Deze BVN biedt een gestandaardiseerde netwerkansluiting van alle locaties. Dit levert een enorme

besparing op. De migratie naar BVN is daarmee volledig gereed. In totaal zijn er 594 locaties aangesloten. Dit is een belangrijke mijlpaal voor het Anvalssprogramma en een prestatie van formaat. Het was een lang en complex project. Alle migraties vonden plaats met 'de winkel open': politiemedewerkers moesten zo gewoon mogelijk kunnen blijven doorwerken.

- Sinds eind oktober is het voor de burger mogelijk om via www.politie.nl gemeente woning-inbraken te volgen. Medio oktober bereikte dat rond de 20.000 bezoekers per dag, na de lancering tussen de honderdduizend en 150.000 bezoekers per dag. De Basisvoorziening informatie levert de gegevens voor de 'Misdad in kaart'.
- De Landelijke Bereikbaarheidsgids (LBG) is volledig in gebruik. Hiermee kunnen 65.000 politiemedewerkers elkaar contactgegevens, over de grenzen van de voormalige korpsen heen, moeiteloos vinden. Dat is een mooie stap in de wording van een nationale politie.
- De dalende lijn van het aantal grote storingen zette zich ook in 2013 verder door. Het aantal zogenoemde Pro-1-incidenten (grote storingen) komt in 2013 op 399 ten opzichte van 4067 in 2010, 1454 in 2011 en 415 in 2012.
- Het aantal applicaties is gedurende 2013 verminderd van 834 in december 2012 naar 480 in december 2013. Deze vermindering is goed nieuws. Minder azondelijke applicaties betekent meer eenduidigheid, meer land-

Kamer is aangeboden door de minister van Veiligheid en Justitie. De bijstelling heeft haar vruchten afgegeven: de geïntroduceerde aanpak is succesvol gebleken. De bijstelling was in het document uit 2012 voor de duur van één jaar uitgewerkt. Daarom heeft de minister op 20 december 2013 het Bijgesteld Aanvalsprogramma Informatievoorziening (BAVP) 2013-2017 aan de Tweede Kamer aangeboden. Dit meerjarenplan betreft een voortzetting van het BAVP 2012-2013, de gekozen aanpak krijgt daarin een vervolg.

Transitieakkoord
meldkamer

De doelstelling om in 2013 met alle betrokkenen een akkoord te bereiken over de opzet van een landelijke meldkamerorganisatie is gerealiseerd. Het transitieakkoord is op 16 oktober 2013 getekend.

- Meer gebruiksgemak en graterie

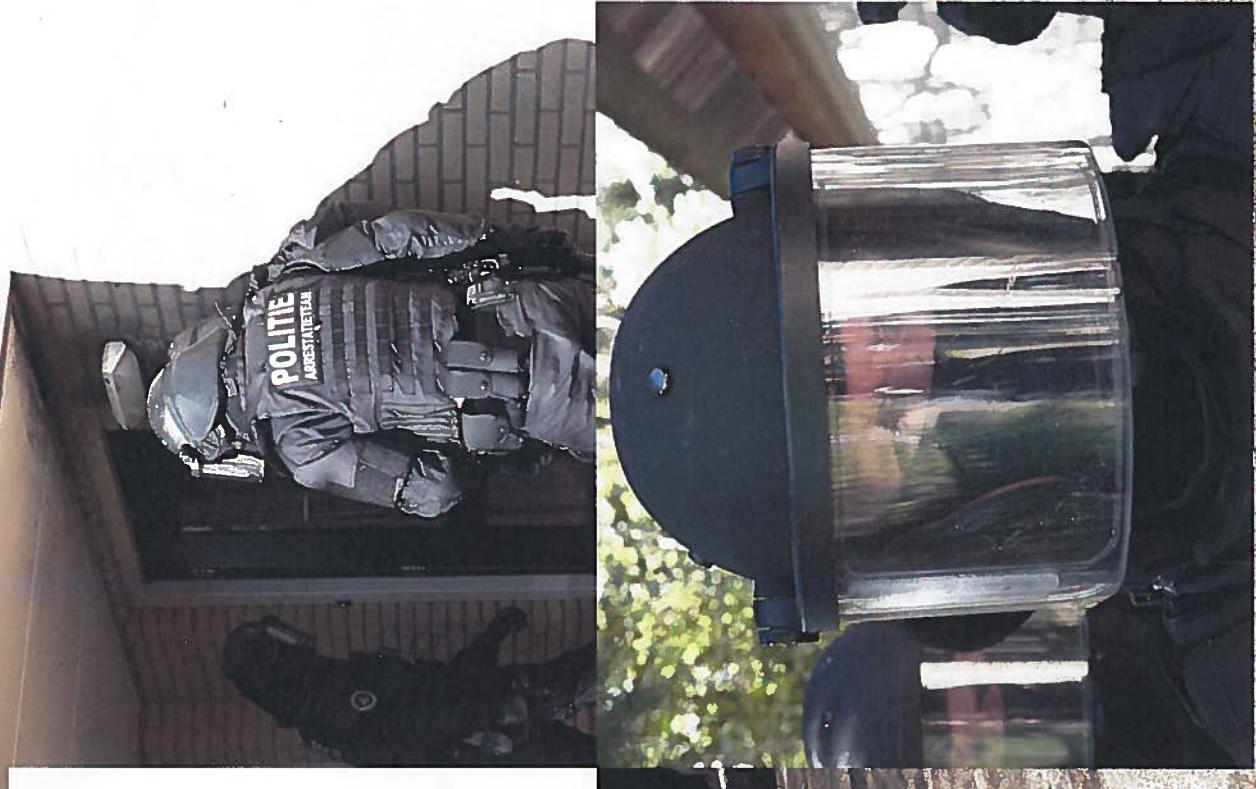
Sinds 2011 is er in de aanpak van het programma het nodige veranderd. Het projectportfolio heeft meer focus en meer samenhang, de besturing is vereenvoudigd en de verbinding met de ontwikkeling van de nationale politie en de korpsleiding is versterkt. Deze veranderingen waren uitgewerkt in het Bijgesteld Aanvalsprogramma dat op 19 juli 2012 aan de Tweede

Deel Aanvalsprogramma Informatievoorziening 2011-2014
De doelen van het Anvalssprogramma zijn als volgt:

- Meer gebruiksgemak en graterie

72

**Want via Burgernet en
social media heeft u
neegeholpen om de
pakkans van daders te
vergrooten. Inmiddels is
2014 alweer aangebroken
en heb ik al veel werk
kunnen verzetten.**

**Ik heb er het volste
vertrouwen in dat ik ook
in 2014...**

PALEIS VAN JUSTITIE

**Veiligheid,
integriteit
en klachten**

Veiligheid, integriteit en klachten

In 2013 is landelijke regie ontstaan ten aanzien van thema's als veiligheid en betrouwbaarheid, integriteit, klachten, integrale beveiliging en preventie. Hierbij werken de eenheden nauw samen. Dat maakt het adequaat oppakken van signalen uit de eenheden mogelijk, en dat kan weer – waar nodig – leiden tot landelijk beleid. De nationale politie is een waarden gedreven organisatie. Medewerkers kunnen op basis van (maatschappelijke) normen en waarden zelf een moreel oordeel vormen. Het ingezette integriteitsbeleid kenmerkt zich minder door sturing met regels en voorschriften en meer door investering in het professionele beoordelingsvermogen van politiemedewerkers. Die investering leidt tot een versterking van de competentie van medewerkers om afgewogen keuzes te maken en zich over die keuzes te verantwoorden.

Resultaat 2013
Betrouwbaarheid- en Geschiktheidsonderzoeken
Het proces Betrouwbaarheid- en Geschiktheidsonderzoeken (BGO) is landelijk uniform geregeerd.

Inrichting voor het melden van (vermoeden van) een misstand
In situaties waar betrouwbaarheid en integriteit in het gedrang zijn, moeten medewerkers een (mogelijke) misstand op een veilige en betrouwbare manier intern kunnen melden. Bij voorkeur bij hun leidinggevende, of anders een vertrouwenspersoon of de afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten van de eigen eenheid. Sinds 1 januari 2013 is de korpschef de hoogste ambtelijke leidinggevende voor het melden van een vermoeden van een misstand bij de sectoren Rijk en Politie. Om behandeling van deze meldingen op een zetleider manier op te pakken voor het hele

uit artikel 47, lid 4 onder c van de Politielwet 2012.

De beroepscode kwam tot stand in samenwerking met medewerkers, externe (van onder meer grote bedrijven) en experts op het gebied van integriteit. De beroepscode is ook getoetst aan de opinie van de burger. In het eindresultaat staan de waarden van de politie centraal. Die waarden zijn nadrukkelijk gekoppeld aan professionaliteit en leiderschap. De beroepscode inspireert medewerkers om steunt hen in de dilemma's waar zij dagelijks mee te maken hebben.

Lijst vertrouwensfuncties

In 2013 is een nieuwe lijst van vertrouwensfuncties opgeleverd.

De lijst voldoet aan de nieuwe inrichting en functiehuis. Ook het beheersproces voor het aanwijzen van vertrouwensfuncties is ingericht. Het heeft tot zowel kwalitatieve als kwantitatieve verbetering geleid.

Nog geen jaar geleden was er sprake van een concept aanwijzing om politiemensen bij geweld met ernstig letsel of vuurwapengrondte allen tijd te wijzen als verdachte. De politie en de minister van Veiligheid en Justitie wezen op de onwenselijkheid hiervan. In het najaar van 2013 is er aangedrongen

op een integrale herziening die zich niet richt op de status van de politiemannen of vrouw, maar op alles wat geweldsgebruik door de politie raken. Dit proces brengt onder andere de juridische positie van de politieambtenaar die geweld gebruikt. Maar ook de registratie, beoordeling, toetsing en monitoring van politiegeweld vallen binnen het bereik van deze stelselherziening. Dat geldt ook voor de zorg aan politieambtenaren die geweld hebben gebruikt met ernstige gevolgen. Het betreft een fundamentele herziening, waarbij de essentie neerkomt op dat logisch is dat elke politieman die geweld moet gebruiken per definitie een strafbaar feit pleegt. Met de betrokken partijen is overeenstemming bereikt om de komende jaren wet- en regelgeving consistent te maken en daarbij recht te doen aan de bijzondere positie van politiemensen ten aanzien van geweldsgebruik. In 2013 is de inhoudelijke herziening van (onderdelen van) dit systeem voorbereid. In 2014 wordt dit voortgezet.

Geweld

Nog geen jaar geleden was er sprake van een concept aanwijzing om politiemensen bij geweld met ernstig letsel of vuurwapengrondte allen tijd aan te wijzen als verdachte.

Ook startte de politie met een-

De politie wil meer oog hebben voor een goed gesprek

vertrouwen en focus op leiderschap, professionaliteit en vakmanschap. In 2014 geeft de politie verder inhoud aan de invoering van de beroepscode.

Integrale beveiliging

Het korps valt niet onder de wet- en regelgeving op het gebied van beveiliging die geldt voor de Rijksoverheid, maar wil hier in verband met ketensamenwerking wel nauw bij aansluiten. De politie stelt een Beveiligingsvoorschrift Politie (BVP) op naar analogie van het Beveiligingsvoorschrift Rijk. Daarnaast legde de politie de functionele relatie vast tussen de Concern Security Officer (CSO), binnen departementen is dit de Beveiligingsautoriteit en de strategische partners bij de overige directies. De CSO-functionaliteit is ondergebracht bij de afdeling Veiligheid.

Integriteit en Klachten van de Kopsat. De CSO houdt toezicht op de naleving van de politie-bredere kaders en bevordert een gezamenlijke aanpak van beveiligingszaken en -belangen wanneer deze bij meerdere eenheden, directies of diensten spelen.

Geweld

In 2013 is de 10.339⁹ klachten in 2013, nam de politie er 2209 niet in behandeling. Deze klachten voldeden niet aan de criteria van de klachtenregeling (bijvoorbeeld bezwaar tegen bekeuring of een korpsleiding onderzoekt).

Cijfermatige weergave

Van de 10.339⁹ klachten in 2013, nam de politie er 2209 niet in behandeling. Deze klachten voldeden niet aan de criteria van de klachtenregeling (bijvoorbeeld bezwaar tegen bekeuring of een korpsleiding onderzoekt).

Klachten van burgers

Een innovatiesubsidie voor het bevorderen van mediation vaardigheden vormde de start van een traject voor professionalisering van klachthaandeling. In september 2013 namen klachtencoördinatoren deel aan (begleide) interviews. Ook startte de politie met een-

op een integrale herziening die zich niet richt op de status van de politiemannen of vrouw, maar op alles wat geweldsgebruik door de politie raken. Dit proces brengt onder andere de juridische positie van de politieambtenaar die geweld gebruikt. Maar ook de registratie, beoordeling, toetsing en monitoring van politiegeweld vallen binnen het bereik van deze stelselherziening. Dat geldt ook voor de zorg aan politieambtenaren die geweld hebben gebruikt met ernstige gevolgen. Het betreft een fundamentele herziening, waarbij de essentie neerkomt op dat logisch is dat elke politieman die geweld moet gebruiken per definitie een strafbaar feit pleegt. Met de betrokken partijen is overeenstemming bereikt om de komende jaren wet- en regelgeving consistent te maken en daarbij recht te doen aan de bijzondere positie van politiemensen ten aanzien van geweldsgebruik. In 2013 is de inhoudelijke herziening van (onderdelen van) dit systeem voorbereid. In 2014 wordt dit voortgezet.

duidige klachthaandeling. De politie wil meer oog hebben voor een goed en informeel gesprek. De eerste resultaten zijn: een duidelijk omschreven klachtproces, eenduidige klachthaandelingsbrieven en her-aanstellen van vaste decentrale klachthaandelaars. Het huishoudelijk reglement is vastgesteld, de vergoedingsregeling is van kracht en vacatures binnen de klachtencommissies zijn opgevuld. De voorzitters van de klachtencommissies vormen een nationale klachtencommissie, die de klachten tegen politiechefs en korpsleiding onderzoekt.

Cijfermatige weergave

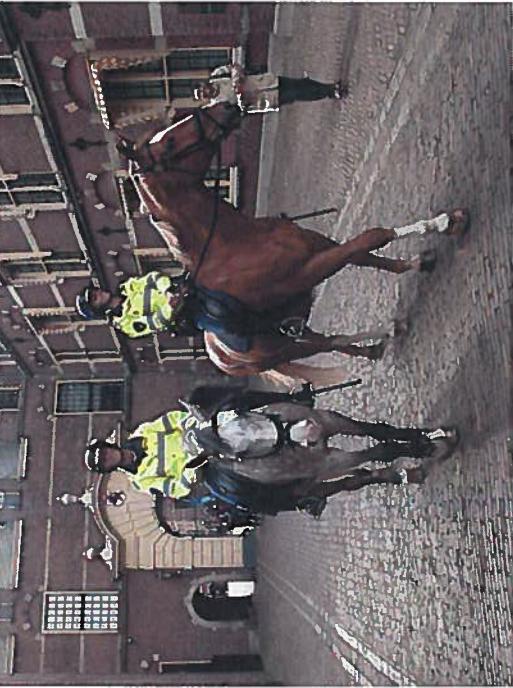
Van de 10.339⁹ klachten in 2013, nam de politie er 2209 niet in behandeling. Deze klachten voldeden niet aan de criteria van de klachtenregeling (bijvoorbeeld bezwaar tegen bekeuring of een korpsleiding onderzoekt).

Klachten van burgers

Een innovatiesubsidie voor het bevorderen van mediation vaardigheden vormde de start van een traject voor professionalisering van klachthaandeling. In september 2013 namen klachtencoördinatoren deel aan (begleide) interviews. Ook startte de politie met een-

9. Over het jaar 2012 maakt de Politieacademie nog deel uit van de rijfamilie weergevoerd. Dit is in 2013 met het ontstaan van de nationale politie, niet meer het geval.

Politieagenten moeten in en buiten diensttijd onkreukbaar zijn

verzoek om schadevergoeding). Van de afgehandelde klachten waren 2792 klagers (33 procent) direct na het intakegesprek tevredengesteld. Bij 5081 klachten (61 procent) was hoger tevreden in de bemiddelingsfase. In 468 gevallen (zes procent) wilden klagers een formeel oordeel van de politiechef.

Per klacht kunnen meerdere onderwerpen worden behandeld. Meestal hebben deze betrekking op algemene politieoptreden. De top 5 is in tabel 2 vermeld.

Interne onderzoeken

Integriteit staat hoog op de agenda bij het politiekorps. Politieagenten moeten in en buiten diensttijd onkreukbaar zijn en zich als modelburgers gedragen. Signalen van mogelijke normschendingen onderzoekt de politie daarom altijd serieus en waar nodig treedt het korps disciplinair op. Voor politiemensen die op onaanvaardbare wijze over de schreef gaan, is geen plaats meer in de organisatie.

Cijfermatige feiten

Het aantal interne onderzoeken en de afhandelingen ervan schommelt al enige jaren rondom eenzelfde gemiddelde. In 2013 zijn er 1279 onderzoeken afgehandeld en daar waren 1438 medewerkers bij betrokken (tabel 3). Dat betekent dat 2,3 procent van het totaal aantal medewerkers (61.916) betrokken was bij een intern onderzoek. Bij 37 procent van de onderzochte voorvalen (incidenten) zijn de vermeende schendingen aangetoond (tabel 4). Dit betekent dat ongeveer 0,8 procent van het totaal aantal politieambtenaren zich schuldig heeft gemaakt aan een vorm van plichtsverzuum. Veelal zijn het op zichzelf staande, unieke incidenten zonder vast patroon, trend of ontwikkeling.

Tabel 1. Cijfermatige weergave klachten
Aantallen en termijnen Aantallen

Aantallen en termijnen	Aantallen
openstaand 31-12-2012	198
ontvangen 2013	10.339
niet in behandeling genomen	-2209
afgehandeld intakefase	-2792
afgehandeld bemiddelingsfase	-5081
afgehandeld formele fase	-468
openstaand 1-1-2014	-10.550
	11.537
	987

Tabel 2. Top 5 Klachten
Rubrieken Aantal

1. Politieoptreden - Belegering/houding/gedrag	1919
2. Politieoptreden - Geen of onvoldoende actie	1319
3. Politieoptreden - Onjuiste actie	1144
4. Dienstverlening & Service - Informatieverstrekking	548
5. Politieoptreden - Verkeersgedrag	424

De onderstaande cijfers hebben betrekking op de interne onderzoeken die in 2012 en 2013 zijn afgerond en waarvan de afwikkeling bekend is. Deze onderzoeken zijn soms in voorafgaande jaren al gestart. Binnen een onderzoek kunnen meerdere betrekkingen zijn. Een onderzoek richt zich doorgaans op één voorval. Een voorval kan echter zowel een strafrechtelijke als een disciplinaire component hebben.

is gedaald. Dat leidt ertoe dat in de afwikkelingen verschillen ontstaan ten opzichte van 2012. Gezien de in verhouding kleine aantalen, zijn trends of verbanden hierin lastig te ontdekken. Vordat de nationale politie op 1 januari 2013 een feit was, zijn eind 2012 al zoveel mogelijk onderzoeken afgerond.

Dit kan een deel van de verschillen tussen 2012 en 2013 verklaren. Vooral onderzoeken naar de geweldstoepassing van politiemensen komen vaak voor. Dat komt omdat aangehouden verdachten en andere burgers in toenemende mate aangifte doen van geweldsgebruik door de politie en de vermeende onrechtmatigheid ervan. In tabel 6 staan de meest voorkomende onderzoeken voor-

vallen verdeeld in categorieën. Opvallend is dat de categorie Geweld en bejegening, anders dan in 2012, bij disciplinaire onderzoeken op de tweede plek komt.

Geweld is op het totaal (disciplinair en strafrechtelijk samen) een hoog scorende feitcategorie.

Binnen interne onderzoeken komt de categorie misbruik van positie (128) het meest voor in 2013. Voor strafrechtelijke onderzoeken is dit de categorie vrijheid en lichaam (412). Ten opzichte van 2012 lijkt dit een daling, maar door de daling van het aantal onderzoeken is de verhouding gelijk gebleven.

1. Politieoptreden - Belegering/houding/gedrag
2. Politieoptreden - Geen of onvoldoende actie
3. Politieoptreden - Onjuiste actie
4. Dienstverlening & Service - Informatieverstrekking
5. Politieoptreden - Verkeersgedrag

Tabel 3. Aantal onderzoeken en betrokkenen

Onderzoeken en betrokkenen	2012	2013
Aantal onderzoeken	1347	1279
Aantal betrokkenen	1532	1438

Tabel 4. Conclusie afdeeling

Conclusie	2012	%	2013	%
Verdenking weeriegd	466		379	
Niet aangegetoond	625		432	
Subtotaal	1091	62%	811	63%
Plichtsverzuim	558		383	
Strafaar feit	121		89	
Subtotaal	679	38%	472	37%
Eindtotaal	1770		1283	

Tabel 5. (Voorwaardelijk) ontslag

Voorwaardelijk /N	Afdeling	2012	2013
J			
	BARP 77:1-j ontslag	88	67
N	BARP 77:1-j ontslag	96	74
	BARP 87 ontslag op verzoek	13	5
Eindtotaal		197	146

Tabel 6. Top 3 feitcategorieën

Delict soort	Delict categorie	2012	2013
Disciplinair	misbruik van positie	154	128
	geweld en bejegening	209	125
	overige plichtsverzuim	174	91
Total disciplinair		537	344
Strafelijk	273:305 vrijheid en lichaam	497	412
	310-349 vermogen	73	59
	207:235 meendeel en valsheid	56	48
Total strafelijk		626	519

Bijlage 1

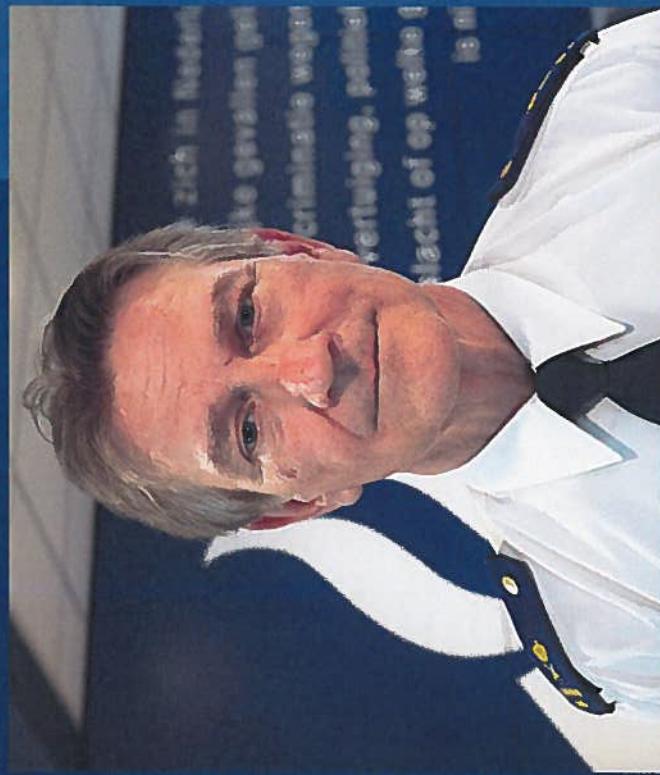
Operatieve sterke per eenheid (in fte) ¹⁰		Niet-operatieve sterke per eenheid (in fte)		Ziekteverzuim		Operatieve sterke		Niet-operatieve sterke		Total	
Eenheid	31-12-2013	Eenheid	31-12-2013	Eenheid	31-12-2013	Eenheid	31-12-2013	Eenheid	31-12-2013	Eenheid	31-12-2013
Noord-Nederland	4121	Noord-Nederland	556	Noord-Nederland	5,8%	Noord-Nederland	5,8%	Oost-Nederland	6,3%	Oost-Nederland	5,9%
Oost-Nederland	7096	Oost-Nederland	944	Oost-Nederland	5,7%	Midden-Nederland	6,3%	Midden-Nederland	6,3%	Midden-Nederland	5,8%
Midden-Nederland	5005	Midden-Nederland	807	Noord-Holland	6,0%	Noord-Holland	6,0%	Noord-Holland	5,5%	Noord-Holland	6,3%
Noord-Holland	3587	Noord-Holland	632	Amsterdam	1117	Amsterdam	4,8%	Den Haag	5,4%	Den Haag	4,9%
Amsterdam	5650	Amsterdam	826	Den Haag	619	Den Haag	5,4%	Rotterdam	5,4%	Rotterdam	5,5%
Den Haag	6278	Den Haag	952	Rotterdam	3464	Zeeland-West-Brabant	5,2%	Zeeland-West-Brabant	5,1%	Oost-Brabant	5,3%
Rotterdam	6119	Rotterdam	487	Oost-Brabant	3320	Oost-Brabant	5,4%	Limburg	4,8%	Limburg	4,8%
Zeeland-West-Brabant	3464	Zeeland-West-Brabant	560	Limburg	2860	Limburg	6,2%	Landelijke Eenheid	7,4%	Landelijke Eenheid	6,4%
Oost-Brabant	3320	Oost-Brabant	368	Landelijke Eenheid	4098	Voorziening tot samenwerking	5,3%	Voorziening tot samenwerking	6,4%	Voorziening tot samenwerking	6,4%
Limburg	2860	Limburg	957	Voorziening tot samenwerking	2110	Politie Nederland	6,3%	Politie Nederland	4,6%	Politie Nederland	4,6%
Landelijke Eenheid	4098	Landelijke Eenheid	2110	Politie Nederland							
Voorziening tot samenwerking		Voorziening tot samenwerking		Politie Nederland							
Politie Nederland		Politie Nederland									
Operatieve sterke	51.598	Niet-operatieve sterke	10.318	Total politie		5,6%		5,7%		5,8%	

10. Inclusief aspiranten

Aantal aspiranten per eenheid (in fte)		Leeftijdsopbouw	
Eenheid	31-12-2013	Eenheid	31-12-2013
Noord-Nederland	473	19	141
Oost-Nederland	698	20-24	3243
Midden-Nederland	557	25-29	6776
Noord-Holland	367	30-34	7537
Amsterdam	489	35-39	6487
Den Haag	470	40-44	7547
Rotterdam	469	45-49	7362
Zeeland-West-Brabant	317	50-54	9576
Oost-Brabant	360	55-59	9102
Limburg	218	60-64	4121
Landelijke Eenheid	108	65-69	24
Voorziening tot samenwerking			
Politie Nederland			
Operatieve sterke	4525	Total	61.916

POLITIE

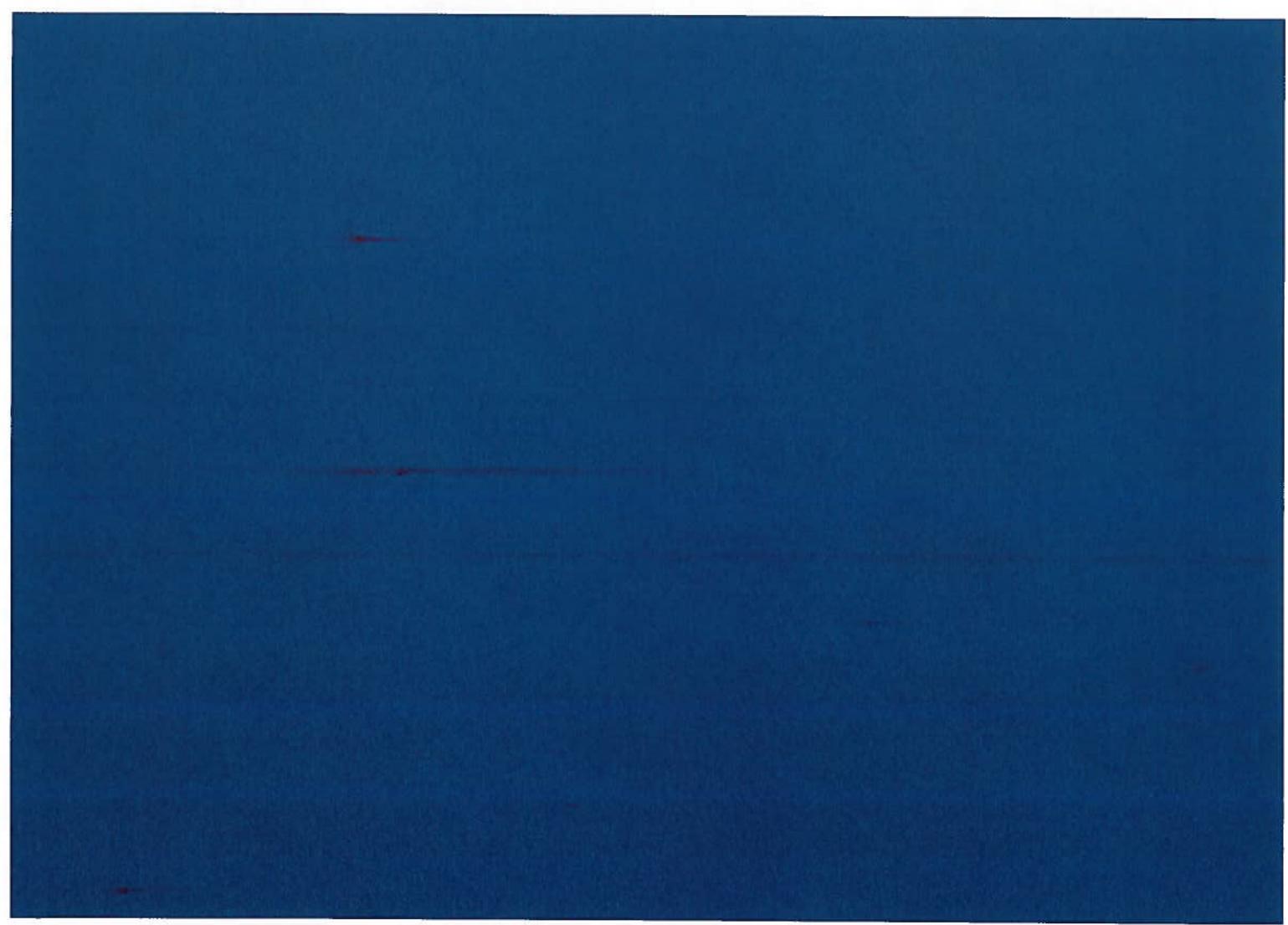
«Wakzaam en dienstbaar»

...als één Nederlands
Politiekorps kan samen-
werken aan één doel:

**Nederland veiliger maken.
En daar heb ik ook dit jaar
uw hulp weer bij nodig.**

«waakzaam en dienstbaar»

